ISSN: 2181-4341, IMPACT FACTOR (RESEARCH BIB) – 9.145, SJIF – 5,431

Abdullayev Shohrux Bahtiyor o'g'li

Otorinoloringologiya yo'nalishi 1-kurs ordinatori

Central Asian Medical University

SURUNKALI TONZILLITLARNI DIAGNOSTIKA VA DAVOLASHNI TAKOMILLASHTIRISH

Annotatsiya

Surunkali tonzillit bodomsimon bezlarning uzoq davom etuvchi yallig'lanish kasalligi bo'lib, tez-tez angina qaytalanishi, tomoq og'rig'i va umumiy holsizlik bilan namoyon bo'ladi. Ushbu kasallik organizmda surunkali infeksiya o'chog'i bo'lib xizmat qiladi va turli asoratlarning rivojlanishiga sabab bo'lishi mumkin. Tadqiqotning maqsadi surunkali tonzillit bilan og'rigan bemorlarda diagnostika va davolash usullarining samaradorligini o'rganishdan iborat. Tadqiqot davomida klinik va laborator tekshiruv usullari qo'llanildi. Olingan natijalar surunkali tonzillitni kompleks davolash kasallik belgilarining kamayishiga va bemorlarning umumiy ahvolining yaxshilanishiga olib kelishini ko'rsatdi.

Kalit so'zlar

surunkali tonzillit, bodomsimon bezlar, angina, konservativ davolash, tonzillektomiya, infeksiya o'chog'i

Аннотация

Хронический тонзиллит представляет собой длительно протекающее воспалительное заболевание небных миндалин, характеризующееся частыми рецидивами ангины, болями в горле и общей слабостью. Данное заболевание является хроническим очагом инфекции и может приводить к развитию различных осложнений. Целью исследования является изучение эффективности методов диагностики и лечения хронического тонзиллита. В ходе исследования применялись клинические и лабораторные методы обследования. Полученные результаты показали, что комплексное лечение хронического тонзиллита способствует уменьшению симптомов заболевания и улучшению общего состояния пациентов.

Ключевые слова

хронический тонзиллит, небные миндалины, ангина, консервативное лечение, тонзиллэктомия, очаг инфекции

Abstract

Chronic tonsillitis is a long-term inflammatory disease of the palatine tonsils characterized by recurrent sore throat, frequent tonsillitis episodes, and general weakness. This disease represents a chronic source of infection and may lead to various complications. The aim of this study was to evaluate the effectiveness of diagnostic and treatment methods for chronic tonsillitis. Clinical and laboratory examination methods were used in the study. The obtained results showed that complex treatment of chronic tonsillitis reduces disease symptoms and improves the general condition of patients.

Keywords

chronic tonsillitis, palatine tonsils, angina, conservative treatment, tonsillectomy, chronic infection.

Kirish. Surunkali tonzillit bodomsimon bezlarning uzoq davom etuvchi yallig‘lanish kasalligi bo‘lib, otorinolaringologiya amaliyotida keng uchraydigan kasalliklardan biri hisoblanadi. Ushbu kasallik bodomsimon bezlar to‘qimasida surunkali infeksiya o‘chog‘ining mavjudligi bilan xarakterlanadi. Surunkali tonzillit tez-tez angina qaytalanishi, tomoq og‘rig‘i, yutishda og‘riq, umumiy holsizlik hamda subfebril tana harorati bilan namoyon bo‘ladi.

Surunkali tonzillit organizmda infeksiya o‘chog‘i bo‘lib xizmat qiladi va yurak-qon tomir tizimi, buyraklar hamda bo‘g‘imlar kasalliklarining rivojlanishiga sabab bo‘lishi mumkin. Kasallikning rivojlanishida tez-tez o‘tkir tonzillitlar, immun tizimning susayishi, burun orqali nafas olishning buzilishi hamda surunkali infeksiya o‘choqlari muhim rol o‘ynaydi.

Hozirgi vaqtda surunkali tonzillitni davolashda konservativ va jarrohlik usullari qo‘llaniladi. Konservativ davolash bodomsimon bez lakunalarini yuvish, antiseptik eritmalar qo‘llash, yallig‘lanishga qarshi va antibakterial terapiyani o‘z ichiga oladi. Biroq ayrim hollarda konservativ davolash yetarli darajada samarali bo‘lmaydi va tonzillektomiya bajarishga to‘g‘ri keladi.

Surunkali tonzillitlarni o‘z vaqtida aniqlash va samarali davolash kasallik asoratlarini oldini olishda muhim ahamiyatga ega. Shu sababli surunkali tonzillitlarni diagnostika va davolash usullarini takomillashtirish zamonaviy otorinolaringologiyaning dolzarb muammolaridan biri hisoblanadi.

Tadqiqot maqsadi. Surunkali tonzillit bilan og‘rigan bemorlarda diagnostika va davolash usullarining samaradorligini o‘rganish hamda davolashni takomillashtirish.

Material va metodlar. Tadqiqot 2024–2025 yillar davomida otorinolaringologiya bo‘limida surunkali tonzillit tashxisi bilan davolangan 30 nafar bemorda o‘tkazildi. Tadqiqotga yoshi 18 yoshdan 50 yoshgacha bo‘lgan bemorlar jalb qilindi. Tadqiqotda ishtirok etgan bemorlarning 17 nafari ayollar va 13 nafari erkaklarni tashkil etdi.

Barcha bemorlarda quyidagi tekshiruv usullari o‘tkazildi:

1. Anamnez yig‘ish
2. Shikoyatlarni aniqlash
3. Umumiy klinik tekshiruv
4. Faringoskopiya
5. Palatin bodomsimon bezlarni ko‘rikdan o‘tkazish

6. Laborator tekshiruvlar (umumiy qon tahlili)
7. Bakteriologik tekshiruvlar

Tekshiruv davomida bodomsimon bezlarning kattaligi, shilliq qavatning qizarishi, lakunalarda yiringli tiqinlarning mavjudligi baholandi.

Bemorlar davolash usullariga qarab ikki guruhga ajratildi.

1-guruh – konservativ davolash (15 bemor)

Ushbu guruh bemorlariga quyidagi muolajalar o‘tkazildi:

1. bodomsimon bez lakunalarini antiseptik eritmalar bilan yuvish
2. antiseptik eritmalar bilan tomoqni chayish
3. antibakterial preparatlar
4. yallig‘lanishga qarshi dori vositalari

2-guruh – kompleks davolash (15 bemor)

Ushbu guruh bemorlariga quyidagi davolash usullari qo‘llanildi:

1. bodomsimon bez lakunalarini yuvish
2. antibakterial terapiya
3. yallig‘lanishga qarshi terapiya
4. immunitetni mustahkamlovchi preparatlar

Davolash samaradorligi quyidagi mezonlar asosida baholandi:

1. tomoq og‘rig‘ining kamayishi
2. yutishning yaxshilanishi
3. yiringli tiqinlarning yo‘qolishi
4. umumiy holatning yaxshilanishi

Natijalar. Tadqiqot natijalariga ko‘ra bemorlarning asosiy shikoyatlari tomoq og‘rig‘i (85 %), yutishda og‘riq (70 %), og‘izdan noxush hid kelishi (60 %) hamda umumiy holsizlik (55 %) ekanligi aniqlandi. Faringoskopik tekshiruv natijasida bodomsimon bezlarning kattalashganligi, shilliq qavatning qizarishi va lakunalarda yiringli tiqinlar mavjudligi kuzatildi. Konservativ davolash olgan bemorlarning 1-guruhida tomoq og‘rig‘ining kamayishi 60 % bemorlarda kuzatildi. Biroq ayrim bemorlarda kasallik belgilari to‘liq yo‘qolmadi. Kompleks davolash olgan 2-guruh bemorlarida davolash natijalari yaxshiroq bo‘ldi. Ushbu guruhda tomoq og‘rig‘ining kamayishi 85 % bemorlarda kuzatildi. Yiringli tiqinlar sonining kamayishi va umumiy ahvolning yaxshilanishi aniqlandi. Olingan natijalar kompleks davolash usuli konservativ davolashga nisbatan samaraliroq ekanligini ko‘rsatdi.

Xulosa

1. Surunkali tonzillit bodomsimon bezlarning keng tarqalgan surunkali yallig‘lanish kasalliklaridan biri hisoblanadi.
2. Konservativ davolash kasallik belgilarini kamaytirishda ma'lum darajada samarali hisoblanadi.
3. Kompleks davolash usuli surunkali tonzillitni davolashda yuqori samaradorlik ko‘rsatdi.

4. Surunkali tonzillitni davolashda kompleks yondashuv qo‘llash tavsiya etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Пальчун В.Т., Магомедов М.М. Оториноларингология. – Москва, 2019.
2. Пискунов С.З. Руководство по оториноларингологии. – Москва, 2020.
3. Gleeson M. Scott-Brown's Otorhinolaryngology. – London, 2018.
4. Windfuhr J.P. Tonsillitis and Tonsillectomy. – Berlin, 2016.
5. Агапов В.С. Заболевания глотки. – Санкт-Петербург, 2017.